

ณรงค์ศักดิ์ โอสถธนากร

วิถีคนจริง

เมื่อเต็มพั้นของการปฏิบัติการ คือ ชีวิต

ณรงค์ศักดิ์ โอสถธนากร

ผู้ว่าราชการจังหวัดพะเยา (อดีตผู้ว่าราชการจังหวัดเชียงราย)

ช่วงกลางปี 2561 ที่ผ่านมา คงไม่มีข่าวใดชวนลุ้นระทึก และน่าตื่นเต้นเท่ากับปฏิบัติการช่วยชีวิตนักฟุตบอลเยาวชน และผู้ช่วยโค้ชทีมหมูป่าอะคาเดมี ณ ถ้ำหลวง-ขุนน้ำนางนอน จังหวัดเชียงราย ตลอด 18 วัน ของภารกิจค้นหาและช่วยหมูป่า 13 ชีวิต มีเจ้าหน้าที่หลายหน่วยงาน อาสาสมัครจิตอาสา ทั้งไทยและเทศนับหมื่นชีวิตร่วมภารกิจนี้

แน่นอนว่า ทุกการรบบย่อมต้องมีแม่ทัพ ซึ่งแม่ทัพนำทีมกู้ชีวิตในครั้งนั้นมี คุณณรงค์ศักดิ์ ใสสุณานการ ผู้ว่าราชการจังหวัดพะเยา (อดีตผู้ว่าราชการจังหวัดเชียงราย) เป็นผู้บัญชาการ หลังเหตุการณ์ กำนันได้รับเสียงชื่นชม และรางวัลต่าง ๆ มากมาย ล่าสุดคือ รางวัลสุดยอดวัฒนธรรสรสร้างสรรค์แห่งปี พ.ศ. 2561 สาขาบุคคลแห่งปี ด้วยบทบาทเด่นชัดในการทำงานที่เด็ดขาด จริงจัง จนเอาชนะใจทีมงานผู้ที่เกี่ยวข้อง พี่น้องคนไทย และคนต่างชาติที่ติดตามข่าวนี้ได้อย่างอยู่หมัด

ปัจจัยแห่งความสำเร็จ

“วันนี้สิ่งที่ท่านเห็น (กรณีถ้ำหลวง) เป็นการทำงานในภาวะวิกฤติจริง ๆ เราทำงานด้วยการคิดถึงเป้าหมายจริง ๆ คนไปช่วยเป็นหมื่น เครื่องมืออะไรก็ยังไม่รู้ กลยุทธ์อะไรก็ยังไม่รู้ แต่เป้าหมายคือ เด็ก 13 คน

“สิ่งที่ทำให้เราทำงานสำเร็จมี 3 อย่าง คือ Vision ที่ดี Well Planning และ Well Rescued สุดท้ายคือ Discipline โดยมี Ultimate Goal คือ 13 ชีวิต เราเห็นคนเป็นหมื่นคนทำงานร่วมกัน หากใครคนใดคนหนึ่งหายไป งานจะไม่สำเร็จ สิ่งสำคัญอีกเรื่องคือ หากพวกเราเปลี่ยนชีวิตเราคนละนิดเพื่อการอยู่เพื่อผู้อื่น โลกจะดีกว่านี้แน่ ผมยืนอยู่ตรงนี้ไม่ใช่ผมเก่ง ไม่ใช่ผมสำเร็จ คนสำเร็จคือคนที่ยืนอยู่ข้างหลังผมเป็นหมื่นคน ความสำเร็จเกิดจากคนเหล่านั้น แต่ผมในฐานะผู้บัญชาการ เป็นคนที่ยืนอยู่เบื้องหน้า ทำหน้าที่ออกหน้าแทนเขาเหล่านั้น

“คืนวันที่ 2 กรกฎาคม ผมเชื่อว่า ทุกคนมีความสุข มีคนไทยติดตามแถลงข่าวผ่านทางโทรทัศน์ประมาณ 26 - 27 ล้านคน ช่องทางออนไลน์อีกหลายล้าน เกือบครึ่งประเทศ คนดูทั่วโลกกว่าร้อยล้านคน ท่านเชื่อไหมว่าคนที่เครียดที่สุด คือ ผมกับทีมงาน

“สิ่งที่เรากล้าคำมิต ตอนนั้นเรารู้แล้วว่า อะไรคืออุปสรรค อะไรคือสิ่งที่เราต้องเอาชนะ การที่ต้องนำนักกูดูนียมาหน้าถ้ำ เพราะเราต้องรู้ว่าพายุฤดูร้อนจะเข้าวันไหน พอกลมฤดูฯ แจ้งว่าพายุฤดูร้อนจะเข้าวันพุธ เราส่งอีกทีมเข้าไปจุดที่เด็กอยู่ทันทีเพื่อวัดปริมาณ

“ผมยืนอยู่ตรงนี้ไม่ใช่ผมเก่ง
ไม่ใช่ผมสำเร็จ คนสำเร็จคือคนที่ยืนอยู่ข้างหลังผม
เป็นหมื่นคน ความสำเร็จเกิดจากคนเหล่านั้น
แต่ผมในฐานะผู้บัญชาการ เป็นคนที่ยืนอยู่เบื้องหน้า
ทำหน้าที่ออกหน้าแทนเขาเหล่านั้น ”

ออกซิเจน เราหายใจอยู่ที่ 21% ถ้า 12% เราจะหลับกันหมด พอรายงานออกซิเจนออกมา ยิ่งกุ่มขมับ เพราะตอนนั้นออกซิเจนอยู่ที่ 15% เด็กจะอยู่ได้อีกประมาณ 6 - 7 วัน การตัดสินใจต่าง ๆ ต้องอยู่บนเหตุผลทางวิทยาศาสตร์เท่านั้น

“Key Factor ที่ทำให้เราสำเร็จต่อมาก็คือ การซุ่มกู้ภัย การซุ่มเคลื่อนย้ายผู้ป่วย ถ้าไม่ซุ่ม เราจะไม่รู้เลยว่าเวลาเกิดวิกฤติจะทำอย่างไร ผมเป็นผู้ว่าฯ เชียงราย 15 เดือน ผมสั่งซุ่มกู้ภัย 3 ครั้ง เพราะฉะนั้นเมื่อเกิดเหตุวันที่ 24 มิถุนายน 2561 ห่างจากวันซุ่มกู้ภัยใหญ่เพียง 2 อาทิตย์กว่า ๆ เมื่อซุ่มมาดี เวลาเกิดสถานการณ์จริงเจ้าหน้าที่รู้ว่าจะต้องต่อหน่วยงานไหน ยืมอุปกรณ์อะไร และจะต้องประสานงานอย่างไร ประสานการณ์ตรงนี้ต้องเรียนรู้จากชีวิตจริง

“ผู้ปฏิบัติภารกิจที่ไว้วางใจให้นำเด็กออกมา ต้องไปซุ่มช่วยน้ำกับเด็ก ๆ ที่มีสัดส่วนใกล้เคียงกับเด็กทั้ง 13 คน ซุ่มด้วยหน้ากากพิเศษ ชุดพิเศษ และท่าที่เหมาะสม การซุ่มอีกอย่าง คือ การซุ่มโรงพยาบาล ถ้าไม่มีการซุ่มเราจะไม่รู้เลยว่าจะทำได้อย่างไร ผมจึงบอกว่า ‘การซุ่ม’ เป็น Key Factor ที่สำคัญ”

บทพิสูจน์ผู้นำ : การตัดสินใจในภาวะวิกฤติ

“การตัดสินใจในภาวะวิกฤติ คือ ภาวะไม่ปกติ ต้องมีการยอหย่อนบางเรื่อง แต่ก็ต้องมีกติกากำกับเหมือนกัน แม้จะลด

บรรยากาศการบรรยายที่ธนาคารแห่งประเทศไทย

“ในภาวะวิกฤติ เราช่วยผู้อื่น
โดยไม่หวังอะไรเลย นี่คือ
น้ำใจของคนไทย นี่คือนักเรียน
ที่เราควรนำมาปรับปรุง
เพื่อเดินหน้าประเทศไทย
สัก ๆ แล้วเราเป็นคนอย่างนี้
เราเป็นคนมีน้ำใจ ”

ที่มา www.matichon.co.th

ดิกริความเข้มข้นลง แต่ก็ต้องโปร่งใสและตรวจสอบได้ ในวิกฤติจะมีความเสี่ยง วิธีบริหารจัดการความเสี่ยงมีแค่ 3 วิธี ผมพูดจากการปฏิบัติวิธีแรก โยนความเสี่ยงทิ้งไป วิธีที่สอง กระจายความเสี่ยง สามคือต้องมีหลายแผนและตัดสินใจบนแผนที่มีความเสี่ยงน้อยสุด และหากเกิดเหตุการณ์เลวร้าย เรายังรับความเสี่ยงนั้นได้

“เวลาวิกฤติ สังคมไทยดี ช่วยกันด้วยน้ำใจไม่หวังผลประโยชน์ใด ๆ ทุกคนมีเป้าหมายเดียวกัน คือ เอาเด็กออกมาโดยปลอดภัย ทุกคนเราสำรวจถ้ำร้อยกว่าโพรง ส่วนงานสูบน้ำ คนวางถังออกซิเจนทำงานกัน 400 - 500 คน นักวิชาการทุกแขนงอยู่หน้าถ้ำ เราทำงานกันทั้งวันทั้งคืน เปลี่ยนผลัดใหม่ ๆ นี่เป็นอีกปัจจัยหนึ่งที่ทำให้สำเร็จ

“ในภาวะวิกฤติ เราช่วยผู้อื่นโดยไม่หวังอะไรเลย นี่คือน้ำใจของคนไทย นี่คือนักเรียนที่เราควรนำมาปรับปรุงเพื่อเดินหน้าประเทศไทยสัก ๆ แล้วเราเป็นคนอย่างนี้ เราเป็นคนมีน้ำใจ ผมไม่ใช่คนที่ทำให้สำเร็จ เราแบ่งงานออกไป ทีมดำน้ำ ทีมสูบน้ำ ทุกทีมมีผู้บัญชาการ

ไปแบ่งงาน ซึ่งเราให้เกียรติแต่ละทีมไปประชุมกันหมด ผมมีหน้าที่ต่อจิ๊กซอว์ตัวสุดท้ายเข้าไป ภาพทุกภาพต่อมาดีหมด และผมทำหน้าที่แค่ต่อตัวสุดท้าย มันไม่ใช่ความสำเร็จของผม แต่เป็นความสำเร็จของคนเป็นหมื่นคน

“มีคนสงสัยว่า คนเป็นหมื่นคนมาทำงาน คนเก่งมากมาย เราทำได้อย่างไรในการควบคุมทีมงาน กติกาของทีมคือ หัวหน้าที่เป็น ผู้ตัดสินใจ ทุกคนมีความเสี่ยงหมด ใครเก่งขนาดไหนถ้าอยู่ร่วมทีมกันไม่ได้ก็เชิญ เราไม่ตอบโต้ เพราะหน้าที่ของเราคือ กู้เด็ก

“ในสภาวะวิกฤติการตัดสินใจมันยากมาก และเราตัดสินใจบนชีวิตของคนอื่น ทหารพูดกับผมว่าภารกิจนี้ยากกว่าสงคราม เพราะสงครามเราประเมินความเสียหายได้ว่าจะสูญเสียเท่าไร แต่ภารกิจนี้ห้ามสูญเสีย มีแค่ 0 กับ 1 ไม่มีตรงกลาง เอาเด็กออกมาได้ 12 คน แต่ตาย 1 ก็ล้มเหลว วันนี้ตรงข้ามกันเลยนะครับ เด็กรอดทั้งหมด 13 คน ผมถึงได้มายืนตรงนี้”

บรรยากาศการบรรยายที่ธนาคารแห่งประเทศไทย

บรรยายภาคการบรรยายที่ธนาคารแห่งประเทศไทย

“ในสภาวะวิกฤติการตัดสินใจมันยากมาก และเราตัดสินใจบนชีวิตของคนอื่น
 ทหารพูดกับผมว่าภารกิจนี้ยากกว่าสงคราม เพราะสงครามเราประเมินความเสียหายได้ว่าจะสูญเสียเท่าไร
 แต่ภารกิจนี้ห้ามสูญเสีย มีแค่ 0 กับ 1 ไม่มีตรงกลาง เอาเด็กออกมาได้ 12 คน แต่ตาย 1 ก็ล้มเหลว”

รสนะของผู้นำ

ท่านผู้ว่าฯ ณรงค์ศักดิ์ ได้กล่าวถึงการเป็นผู้นำต้องมีศิลปะ หรือ ธรรมชาติ เพื่อบริหารทั้งอารมณ์ของตนเอง และบริหารคนด้วยไมตรี โดยหลักธรรมที่ท่านนำมาใช้ประกอบด้วย อิทธิบาท 4 อริยสัจ 4 รวมถึงพรหมวิหาร 4 และทศพิธราชธรรม

“ภาวะของผู้นำ ต้องคุมคน ดูแผน แก่ปัญหาพ่อแม่พี่น้อง ต้องมีพรหมวิหาร 4 และ ทศพิธราชธรรม มีทาน ศีล บริจาค ความอ่อนโยน ความไม่เบียดเบียน ฯลฯ ถ้าเรามีธรรมะและศีลเหล่านี้อยู่ในมือ และเลือกใช้ให้ถูกกับสถานการณ์ เราจะแก้ปัญหาได้ทุกเรื่อง หลักคิดตรงนี้เป็นหลักที่จะทำให้เป็นผู้นำที่ประสบความสำเร็จ

“แต่ผมยืนยันว่าผมไม่ใช่ผู้นำที่ประสบความสำเร็จ ผมเป็นเพียงผู้ทำหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายตามกฎหมาย เพียงแต่ว่าทีมงานผมแข็งแกร่งทุกคน ผมโชคดีที่ดำเนินการตามแผนได้ และจุดอ่อนที่อาจทำให้งานไม่สำเร็จ คือ การขาดการประเมินผลที่ดี เราจึงปรับแผนหน้าถ้าทุกวัน เราประชุมอย่างน้อยวันละ 2 ครั้ง เพื่อรู้ว่าสิ่งที่ผ่านมา จุดอ่อนคืออะไร ทีมไหนทำอะไรไป และอีก 12 ชั่วโมงต่อไปจะทำอะไร ทุกคนต้องรู้ ทำงานเข้าใจตรงกันหมด ถ้าประชุมแผนและปรับปรุงแผนทุกวัน จะทำให้การทำงานดีขึ้นทุกวัน และประสบความสำเร็จ”

